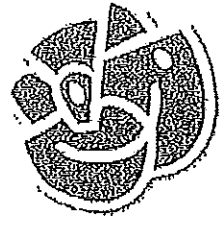

2011:65.

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen KF/KS Kansli	
Ink.	2011 -11- 01
Dnr:	231-2166/2011
Till:	K.S.

Motion av Karin Wanngård (S) m.fl. om förnyad demokrati så att vi tillsammans kan utveckla den goda staden för alla!

Vi förtroendevalda i kommunfullmäktige är en viktig del av demokratin i Stockholm. Vi ska värda och utveckla demokratin så att den inte endast blir vackra ord i våra högtidstal.

Stockholm är en fantastisk stad, med många olika människor och utmaningar. Stockholm är vår vackra, gröna, sköna stad med mycket vatten, många oaser av tystnad och skön natur men också vardagsstress. Här har alla möjligheter att vara sig själva, samtidigt som vi är beroende av varandra. Det är därför vi bor här och gillar Stockholm.

I en demokrati är det folket som styr. Demokrati handlar om allas möjligheter att delta i och ta ansvar för verksamheten på samma sätt. Vi förtroendevalda har ansvar för att skapa de möjligheterna. All makt utgår från folket, enligt vår grundlag. Men den kan tolkas olika. Vi socialdemokrater tycker inte att det räcker med att hålla val vart fjärde år. Vi har ett gemensamt ansvar för samhället vi lever i. Genom att delta och påverka skapar vi vår gemensamma framtid. Vi vill att demokratin ska leva som en naturlig del i vårt samhälle, varje dag.

En avdemokratisering kan ske smygande, genom små men medvetna justeringar av viktiga detaljer i strukturerna. Utan att någon fattar beslut om det kan demokratis institutioner även förlora sin inre bärighet och sina normer på grund av att den kritiska bildningen försummas eller genom att ledare medvetet eller aningslöst missbrukat folkets förtroende. Vi är angelägna om att det är vi förtroendevalda som fattar avgörande beslut om verksamheterna, inte tjänstemän.

För att utveckla demokratin, för stockholmarnas bästa, pekar vi i denna motion på ett antal möjligheter. Deltagande i valen är ett uttryck för demokratisk delaktighet. Vi är bekymrade över det låga valdeltagandet i vissa valdistrikt. Vi ser utveckling av demokratin som en viktig grundbult för att öka förtroendet för politiskt agerande, för oss förtroendevalda.

Det är majoriteten som bestämmer i en demokrati. Men det är viktigt att komma ihåg att minoriteten också har rättigheter. Majoriteten ska aldrig förtrycka minoriteten. Vi alla förtroendevalda har ett ansvar, inte bara för vad jag säger och gör, utan också för hur det kan uppfattas och drabba andra.

Vi förtroendevalda ska uppträda just mot varandra, självklart även mot alla vi möter i uppdraget. Vi använder inte otrevligt språk eller förnedrande omdömen om personer. Vi ska ha en artig och trevlig ton även gentemot våra motståndare, vilket på intet sätt innebär att vi inte ger dem rejäla matcher utan snarare att vi vinner på poäng och värdighet. Vi ska alltid visa respekt för demokratin.

Vi ska inte förändra de demokratiska formerna och stadens organisation ofta. Därför föreslår vi att alla partier gemensamt analyserar, diskuterar och föreslår förändringar genom en fullmäktigeberedning som bör komma med förslag fortlöpande samt lämna en slutrapport helst före den 15 oktober 2012. Då finns underlag inför budgeten 2013 och valet 2014.

Förändra arbetet i fullmäktige

Vi vill pröva nya former för arbetet i fullmäktige. I en del ärenden är det helt förutsägbart vad som ska sägas av vem. Hur intressant är det att lyssna då? Vem tar del av debatten i dag i KF? Tekniska förutsättningarna webb TV, radio, stor åhörarläktare finns. Vi bör ha flera temamöten där en mera fri debatt förs om t ex äldreomsorgen. Debatten kan bli resultatet i ett ärende till ett kommande möte.

Alla ska kunna delta i demokratisk utveckling

Vi ska jobba mot diskriminering, för integration och för jämställdhet mellan män och kvinnor. Vi har satt upp höga mål för vårt arbete. Stockholm ska präglas av rättvisa, jämlikhet och solidaritet. Vi ska utveckla Stockholm för alla. Alla, oavsett bakgrund och livssituation, ålder eller funktionshinder, ska ha möjlighet att förverkliga sina drömmar, växa och ta sin del av ansvaret. Stockholmare är kreativa och hårt arbetande. Vi vill att stockholmarna ska känna sig trygga att ta nya språng i livet – många gånger. Det gör Stockholm starkt. Vi vill utveckla förutsättningarna för alla att ta del i, dela ansvaret för, stadens verksamhet och utveckling.

Vi vill satsa på kulturen för att skapa ett mer kreativt Stockholm. Ska Stockholm vara en bra stad att leva i måste alla ges förutsättningar att utveckla sin egen kreativitet och förmåga. Därför är det viktigt att det finns goda förutsättningar för föreningsliv, breddkultur, folkbildning och eget idrottsutövande. Aktivt deltagande i föreningar ger även egen erfarenhet och kunskap om hur demokratin fungerar. Det är viktigt att barn o ungdomar kan delta utan särskilda avgifter, annars blir de helt beroende av föräldrarnas ekonomiska resurser.

Vi vill att alla lokaler staden disponerar över ska stå till föreningslivets förfogande, utan avgift, när verksamheten inte använder dem. Mötesplatser är en viktig förutsättning för demokrati.

Vi vill även se till att politiska dialoger kan föras i de allt fler privata köpcentrum som är inglasade och slutna. De är dagens torg och där ska vi vara! Där kan vi föra dialog med invånarna.

Öppenhet, tillgång till beslutsunderlag

Vi vill inte gömma undan beslut, flytta den politiska debatten från det offentliga rummet till stängda utrymmen. Det ska vara tydligt vem som ansvarar för vilka beslut och hur vägen till dessa beslut ser ut. Stockholmarna ska enkelt få ta del av allt beslutsunderlag för att kunna delta i utvecklingen samt kräva ansvar av sina förtroendevalda. Beslut ska fattas så nära den berörda invånaren som möjligt, därför vill vi öka stadsdelsnämndernas ansvarsområden och makt. Beslutsprocesserna ska vara öppna och genomskinliga. Vi tycker att det är viktigt att man som invånare på ett enkelt sätt ska kunna följa ett ärendes gång.

Men det kräver att det finns en tydlighet och öppenhet i informationen och i beslutsprocesserna som gör detta möjligt. Öppenhet ska genomsyra alla verksamheter som vi förtroendevalda har fått invånarnas förtroende att ta ansvar för. De tekniska förutsättningarna för detta har ökat de senaste åren genom hemsidor, debattforum, e-post, mobiler, webb-TV och radio från fullmäktige. Men har invånarnas möjligheter ta del av och förstå ärenden ökat? Har förtroende-

valdas möjligheter att hinna ta del av, förstå och utveckla ärendena ökat? Presenteras alternativ på ett bra sätt av förvaltningarna? Vi vill förbättra detta. Vi vill även av miljöskäl att vi förtroendevalda får handlingarna via läsplatta, inte i pappersform.

Vi vill att alla nämnder och styrelser i staden, inklusive Stadshus AB med dotterföretag, ska använda stadens hemsida/insyn för att publicera dagordningar, tjänsteutlåtande till ärendena samt besluten. Då har invånarna ett ställe för att kunna ta del av aktuell beslutsinformation.

Invånarna intresserade av nära frågor – utveckla stadsdelsnämnderna

Stockholm är en stor stad. Därför beslöt våra kloka, modiga företrädare att införa stadsdelsnämnder som fick ansvar för drygt 70 procent av vår gemensamma verksamhet. Nämnderna skulle se till att vi invånare fick bästa kvalitet i verksamheten till exempel genom samverkan mellan förskolor, skolor, fritidsverksamheten och socialtjänsten. De skulle utveckla demokratin genom att ge flera möjligheter att delta i förberedelserna inför beslut, delta i den öppna delen vid stadsdelsnämndens möten. Det var flera invånare på stadsdelsnämndens möten än vad det, med något enstaka undantag, är på åhörarläktaren i Stadshuset. Syftet med reformen var att fördjupa demokratin. Genom att besluten i högre utsträckning fattas lokalt ges invånarna ökade möjligheter att påverka de kommunala verksamheterna i stadsdelarna. Målen var också att öka effektiviteten och höja kvaliteten i den kommunala servicen.

Stockholm har nu bildat centrala nämnder och förvaltningar med gigantiska uppgifter. Vi invånare har synnerligen svårt att delta i och ta ansvar för besluten. I stadens budget står det nu att stadsdelsnämnderna har en viktig roll i staden genom att *vara en lokal länk och ansvara för dialog!*

Vi vill åter sätta stadsdelsnämnderna i centrum för den lokala demokratin och verksamheten så att alla invånare ska kunna ta gemensamt ansvar för sitt område, snabbt och enkelt få kontakt med lokala förtroendevalda. Lokal närvaro och en decentraliserad organisation är det bästa sättet att skapa förutsättningar för en ständig dialog med medborgare och brukare. Det ger förutsättningar för minskat politikerförakt och ökat valdeltagande. Det kräver maktförskjutning från centrala nämnder till lokala. Det kräver tid för lokala förtroendevalda.

Vi har sett att i Oslo har man lokala val till stadsdelsnämnderna. Där finns en stor politisk enighet om att detta har blivit ett lyft för den lokala demokratin. Det kan även övervägas att ha ytterligare en valsedel för stadsdelsnämnden, fördelningen av platser följer samma som i hela staden vilket ger lokalt valda personer med samma partifördelning som i K.f. Majoriteten har aviserat en översyn av valkretsindelningen grundat i tanken att en persons röst ska väga lika tungt som en annans. Vi vill att beredningen utreder frågorna och presenterar olika alternativ för lokala val och för valkretsindelning.

Invånarna intresserade av brukarinflytande och självförvaltning

Vi vill utveckla brukarinflytande och självförvaltningsorgan. De är exempel på inflytandeformer där en invånare som mer varaktigt använder en offentlig tjänst ges möjligheter att påverka den, dela ansvaret för den inom fastställda ramar.

Vi vill utveckla inflytandet för brukarna främst inom skola, barn- och äldreomsorg. Vi ser detta som mer demokratiskt än alla de val av utförare som staden nu erbjuder invånarna.

Vi är mycket bekymrade över den bristfälliga kontrollen och insynen i de privat drivna verksamheterna. Det är våra gemensamma skattepengar som finansierar verksamheten. Vi förtroendevalda har mycket små möjligheter att ta ansvar för denna verksamhet!

Invånarna intresserad av stadsutvecklingen

Ett område som engagerar många är förändringar i staden av t ex husbyggen, trafiken, grönområden. Vi vill att Stadsdelsnämnderna tar ansvar för att varje år genomföra en boendedialog i varje stadsdel där kända förändringar presenteras och diskuteras samt där invånarnas och andra intressenters idéer samlas in som underlag för fortsatt arbete. Dialogen sker vid möten men även med hjälp av hemsidor och debattforum.

Vi vill säkerställa demokratin även vid de ombildningar av kommunala hyresfastigheter som den borgerliga majoriteten genomför.

Ungas makt

Sverige är ett land där demokratin är djupt rotad. Samtidigt finns många frågor kopplade till demokrati och delaktighet där bilden inte är lika ljus. Det handlar om unga i Sverige där några har känslan av att stå vid sidan av. Många unga människor är engagerade i samhällsfrågor. De vill vara med och påverka och göra sin röst hörd. De vill tänka själva, bilda sig egna uppfattningar och de är kritiska till makthavare, medier och auktoriteter. Precis som i början av 1900-talet, när unga människor engagerade sig i olika sakfrågor för att påverka utvecklingen, försöker dagens ungdomar hitta egna former för att arbeta politiskt i Sverige. Unga röstar i mindre utsträckning än äldre i allmänna val men är i större utsträckning politiskt intresserade idag än tidigare generationer var vid samma tidpunkt i livet. Detta engagemang tar sig delvis uttryck genom ökat intresse för politisk konsumtion och politiskt aktivism på internet.

Endast 13 procent av de unga känner att de har stort eller ganska stort inflytande över politiska beslut. Samtidigt uppger 39 procent att de vill vara med och påverka i frågor som rör den kommun där de bor. Unga är generellt positiva till det demokratiska systemet men i en undersökning svarar cirka 5 procent att demokrati är ett dåligt politiskt system.

Såväl på fritidsgården, inom föreningslivet och inom idrotten utövar unga sitt inflytande. På fritidsgården säger sig 44 procent av de unga i åldern 13-15 år vilja vara med och påverka vad som händer men endast 24 upplever att de är det.

Drygt hälften av alla unga är medlem i en förening. Av dessa skulle 20 procent vilja påverka i större utsträckning än de gör idag.

Det är viktigt att ungas möjligheter att fatta beslut, ta ansvar för verksamheten i skolan, på fritidsgården, i stadsdelsområdet, i staden utvecklas.

Äldres makt

Vi måste ändra på den allmänna bilden av "pensionären" som en person som gjort sitt. I samhällsdebatten förknippas "äldre" med vård, omsorg och ökade kostnader. Äldre efterfrågas inte i politiken eller samhället. Äldres erfarenhet och kunskaper behövs. Pensionärer är ingen enhetlig grupp i livets slut. De allra flesta har många år framför sig och behövs i familjen, samhället och politiken. Äldres möjligheter till att i demokratiska former ta ansvar för och styra gemensamma insatser måste öka.

De äldre i Stockholm har rätt till verklig valfrihet och god kvalitet i omsorgen. Pensionärerna och deras organisationer ska ha väsentligt ökad makt t ex genom pensionärsråd som beslutar inom ramar, genom förtroenderåd med makt i de olika verksamheterna.

Medarbetarna

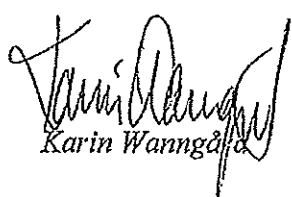
Staden ska vara en arbetsgivare som kan attrahera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare till nytta för stadens invånare. Staden ska arbeta för attraktiva och hälsosamma arbetsplatser, då får invånarna bästa verksamheten. Förbättringar i arbetsmiljön är högt prioriterade, gäller både fysiska och psykosociala problem. Vi vill stärka medarbetarnas medbestämmande i besluten, både de övergripande och de nära på arbetsplatsen.

Etik och antikorruption

Vi vill att staden förbättrar åtgärder för att minska riskerna för korruption, mutor och brott mot etiken. Vi ser vad som hänt i t ex Göteborg med misstänkta mutor. Beslut har nu fattats där om att öka den interna kontrollen genom att införa en obligatorisk självdeklarationsmodell i respektive förvaltning och bolag. De ser över etiska policyer. De inför en mottagarfunktion centralt dit misstänkta oegentligheter kan anmälas av s k visselblåsare (whistleblowers). Grunden för att minska riskerna är att det råder ett öppet klimat på arbetsplatserna, där medarbetarna känner att det är självklart att reagera mot oegentligheter av alla slag.

YRKANDE

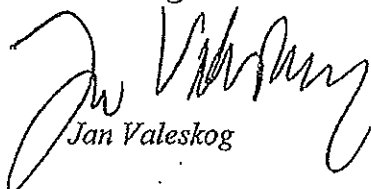
Fullmäktige beslutar tillsätta en fullmäktigeberedning med uppdrag att utveckla demokratin i Stockholms stad. Beredningen ska arbeta så att den successivt presenterar förslag till beslut. Arbetet slutrapporteras till fullmäktige senast den 15 oktober 2012.

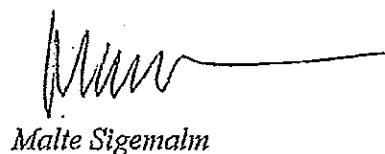

Karin Wanngård

Roger Mogert

Gunnar Sandell

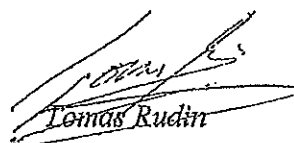

Elisabeth Brandt Yegman

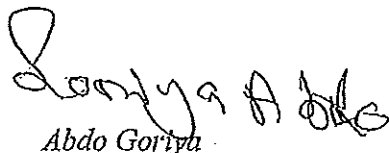

Jan Valeskog

Malte Sigemalm

Miija Riihä Järvinen

Emilia Bjuggren

Tomas Rudin

Abdo Goriya